

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 350/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **PULImedical, spol. s r.o.**, Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, IČO 31 344 399, zastúpenej Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava, proti postupu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. KRPZ-BA1-OKP1-394/2022, KRP-75/2-VYS-BA-2022 a proti postupu Okresnej prokuratúry Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pn 342/22/1103, 2 Pv 290/22/1103 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom krajského riaditeľstva v konaní vedenom pod sp. zn. KRPZ-BA1-OKP1-394/2022, KRP-75/2-VYS-BA-2022 a proti postupu okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Pn 342/22/1103, 2 Pv 290/22/1103. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému riaditeľstvu a okresnej prokuratúre konať bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadostučinenie 10 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajské riaditeľstvo vedie napadnuté konanie vo veci trestného oznámenia podaného sťažovateľkou 25. mája 2022 pre podozrenie zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona, pričom uznesením krajského riaditeľstva zo 4. augusta 2022 bolo v tejto veci začaté trestné stíhanie. Dňa 13. decembra 2023 sťažovateľka podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku podala okresnej prokuratúre žiadosť o preskúmanie postupu policajta a odstránenie prietáhov v napadnutom konaní krajského riaditeľstva, ktorú okresná prokuratúra vybavila prípisom č. k. 2 Pv 290/22/1103-38 z 21. decembra 2023. V tomto prípise okresná prokuratúra sťažovateľke oznámila, že dĺžka prípravného konania a vykonávanie úkonov sú v predmetnej veci v súčasnosti dané pomerne rozsiahlou právnou

pomocou – právna pomoc z Nemecka bola spracovaná, preložená a predložená vyšetrovatelke v priebehu tohto roka, avšak právna pomoc z Portugalska bola dosiaľ spracovaná a preložená len sčasti a čaká sa na výsledky zostávajúcej právnej pomoci, ktoré je potrebné následne preložiť do slovenského jazyka. Vyskytli sa tiež dlhšie čakacie doby na vyhotovenie prekladu z portugalského jazyka. Uvedené okolnosti podľa okresnej prokuratúry spôsobujú objektívne predlžovanie vykonávania úkonov prípravného konania v predmetnej veci. Okresná prokuratúra tiež uviedla, že v mesiaci november 2023 vykonala previerku kompletného spisového materiálu, pričom nateraz dôkazná situácia neumožňuje vzniesť obvinenie žiadnej osobe a je potrebné počkať na zostávajúcu časť výsledkov právnej pomoci z Portugalska. Súčasne okresná prokuratúra uložila vyšetrovatelke záväzný pokyn, aby vypočula zástupcu sťažovateľky, a zaviazala ju k priebežnej analýze výsledkov právnej pomoci a vykonaniu ďalších úkonov, ktorých potreba vyplynie z vyšetrovania.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že krajské riaditeľstvo a okresná prokuratúra v napadnutých konaniach spôsobili neprímerané prieťahy, v dôsledku ktorých nebolo v predmetnej trestnej veci právoplatne rozhodnuté, pričom od podania trestného oznámenia sťažovateľkou až do podania ústavnej sťažnosti uplynulo dva a pol roka.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom krajského riaditeľstva:

6. Vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému postupu krajského riaditeľstva ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

7. Sťažovateľka podala proti napadnutému postupu krajského riaditeľstva žiadosť o preskúmanie postupu policajta a odstránenie prieťahov podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku, ktorú okresná

prokuratúra vybavila predmetným prípisom z 21. decembra 2023. Sťažovateľka teda mala k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využila), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) okresná prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

8. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom krajského riaditeľstva odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom okresnej prokuratúry:

9. Ústavný súd pripomína, že v zmysle princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 68/2020 a i.).

10. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je totiž založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Právomoc ústavného súdu je teda vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Jedinú výnimku z tohto pravidla predstavuje § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky nápravy, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti netvrdila, tým menej preukazovala.

11. Ústavná sťažnosť teda má byť podaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchranej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

12. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanovuje, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

13. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatoval (m. m. I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní podať žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, resp. postupu policajta je poskytnutie príležitosti týmto orgánom, aby sami odstránili protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, a preto ústavný súd o ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 179/06). Podľa názoru ústavného súdu podanie žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, resp. postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku sa zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (m. m. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 179/06, II. ÚS 314/2023).

14. Uvedené závery ústavného súdu možno v súčasnosti obdobne aplikovať aj vo vzťahu k napadnutému postupu okresnej prokuratúry (II. ÚS 157/2025). Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že novelizáciou Trestného poriadku realizovanou zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v znení neskorších predpisov bolo s účinnosťou od 15. marca 2024 o. i. novelizované aj ustanovenie § 210 Trestného poriadku – v § 210 ods. 2 Trestného poriadku bola s účinnosťou od 15. marca 2024 ako zákonná možnosť prostriedku nápravy zakotvená žiadosť o odstránenie priet'ahov alebo iných nedostatkov v postupe prokurátora pri vykonávaní jeho pôsobnosti v prípravnom konaní, pričom túto žiadosť vybavuje prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry.

15. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že touto žiadosťou možno namietat' nedostatky pri výkone pôsobnosti prokurátora v prípravnom konaní, ktorým sa v zmysle § 10 ods. 14 Trestného poriadku rozumie úsek od začatia trestného stíhania (§ 199 Trestného poriadku) do podania obžaloby, návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu alebo právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že je nepochybné, že v predmetnej trestnej veci sťažovateľky bolo začaté trestné stíhanie, v dôsledku čoho v predmetnej veci začalo prípravné konanie, a teda okresná prokuratúra napadnutým postupom realizovala svoju pôsobnosť

v prípravnom konaní. Je zároveň celkom nepochybné, že v čase podania ústavnej sťažnosti (t. j. 22. novembra 2024) mala sťažovateľka opravný prostriedok podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku, ktorým sa mohla domáhať odstránenia priesťahov v napadnutom postupe okresnej prokuratúry, plne k dispozícii.

17. Tento prostriedok nápravy navyše predstavuje pre sťažovateľku efektívnejšiu cestu na dosiahnutie nápravy (t. j. odstránenie sťažovateľkou tvrdených priesťahov v napadnutom postupe okresnej prokuratúry) prostredníctvom nadriadenej prokuratúry. Prokurátor bezprostredne nadriadenej prokuratúry, ktorý žiadať o preskúmanie postupu prokurátora podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku vybavuje, totiž má oprávnenie prijímať efektívne opatrenia v trestno-procesnej rovine, či už vo vzťahu k podriadenému prokurátorovi (§ 6 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, t. j. nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor), alebo v rámci realizácie prokurátorského dozoru nad priebehom prípravného konania (§ 230 Trestného poriadku).

18. Ústavný súd konštatuje, že vynechaním žiadosti o odstránenie priesťahov v napadnutom postupe okresnej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku ako právneho prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľka, ale aj prijať opatrenia, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu. Uvedený právny prostriedok sťažovateľke reálne umožňuje dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc nadriadeného prokurátora záväzným pokynom nariadiť prijatie efektívnych opatrení v predmetnej veci, ak by na základe žiadosti sťažovateľky podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku dospel k záveru, že napadnutý postup okresnej prokuratúry trpí priesťahmi (II. ÚS 157/2025).

19. Možno tak zhrnúť, že je nepochybné, že sťažovateľka nevyčerpala všetky prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu označených práv v trestnom konaní účinne poskytuje, keďže nepodala žiadosť o preskúmanie napadnutého postupu okresnej prokuratúry podľa § 210 ods. 2 Trestného poriadku.

20. Vzhľadom na to, že sťažovateľka nevyužila právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý jej osobitný predpis (Trestný poriadok v § 210 ods. 2) účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnená, bolo potrebné jej ústavnú sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu